

съствието на тези ритуали в сватбената обредност само по себе си свидетелства за специалното място на кръстника сред останалите родственици и за специалното отношение към него, изразяващо почит и уважение. Важно изискване при повечето цигански групи е кумата да е семейна и да има само един брак. То е свързано със стремежа и надеждата за здраво семейство и трайна брачна връзка. Символиката на това изискване показва авторитетното място, което се отрежда на кръстниците като значими хора в живота на младото семейство и същевременно свързаните с него отговорности към тях.

За важното място на кръстниците в кръга от родственици е показателна и обредността, свързана с раждането на дете в семейството. При голяма част от представителите на общността в тези случаи кръстниците отново се превръщат в централни фигури по време на ритуалите – в някои от подразделенията (напр. “демирджии”²³¹) при избор на име за детето и най-вече при кръщаването му.

Обичаите и обредите, свързани със семейните празници, по недвусмислен начин разкриват значението на кумството за онази част от циганската общност, която е утвърдила в системата си от родствени институти това родство. Връзката, създадена чрез кумството, се характеризира с неравнопоставеност между страните, но тя не е основана на властта и подчинението като в останалите семейни и родствени взаимоотношения. Отношенията тук са изградени върху принципите на уважение и почит от страна на кумците към кумовете и на чувството за ангажираност и отговорност на кумовете към кумците, заради честта, която им е оказана.

В циганските групи, където кумството е възприето, съществуват същите забрани и ограничения, както и при останалите видове родство. Според обичайните норми на общността чрез кумството двете страни се обвързват в родствени отношения, които важат не само за непосредствените субекти, а и за техните кръвни родственици, т.е. създава се един нов екзогамно-родов кръг, за всички членове на който важат забраните за встъпване в брачни отношения. Естествено, и тук реалността показва отклонения от установените

²³¹ **Иванова, Е., В. Кръстев.** По дългия път... Живот с другите. Стара Загора, 2006, с. 216.